

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/160/2021
Identifikačné číslo spisu:	1408206170
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1408206170.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore: 1/ MUDr. J. P., bytom Z., ul. U. XXXX, K. republiky, 2/ Pharm. Dr. Y. X., bytom C., V. 3, K. republika, obidve zastúpené JUDr. Q. P., bytom X., V. 1, korešpondenčná adresa Y. XXX, J., za účasti intervenientov na strane žalobkýň: 1/ FirstFarm Mast Stupava, a.s., Malacky, Vinohrádok 5741, IČO: 36 529 401, zastúpená JUDr. Evou Komrskovou, advokátkou, Pluhová 5, Bratislava, 2/ Brauner a spol., v.o.s., Bratislava, Koreničova 13, IČO: 31 337 601, zastúpenej Mgr. T. H., W. XX, O., proti žalovaným: 1/ Y. W., bytom X., I. 8, zastúpená MČ Bratislava-Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava, 2/ I. L., bytom X. - P., v konaní pred súdom prvej inštancie zastúpený opatrovníčkou G. R., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, za účasti intervenienta na strane žalovaného 2/ MOSAP, a.s., IČO: 36 521 671, Nábrežie mládeže 85, Nitra, zastúpená advokátom JUDr. Miroslavom Balážom, Štvrť SNP 123, Trenčianske Teplice, o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti a o určenie platnosti podnájomnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 22C/135/2008, o dovolaní intervenienta na strane žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30.júna 2020 sp.zn. 4Co/104/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyne 1/ a 2/ a intervenient 1/ na strane žalobkýň majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením odmietol odvolanie intervenienta na strane žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 5. mája 2014 č.k. 22C/135/2008-465 v spojení s opravným uznesením z 21.augusta 2014 č.k. 22C/135/2008-491, ktorým určil, že spoluvlastníkmi v rozhodnutí špecifikovaných nehnuteľností sú obe žalobkyne a tiež určil, že vo výroku rozsudku označená podnájomná zmluva, ktorú vedľajší účastník 2/ na strane žalobkýň uzavrel s vedľajším účastníkom 1/ na strane žalobkýň je platná. Zároveň žalobkyniam 1/, 2/ a intervenientom 1/, 2/ na strane žalobkýň priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Odvolací súd uviedol, že odvolanie intervenienta na strane žalovaného 2/ odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou v zmysle ustanovenia § 386 písm. b/ CSP. Konštatoval, že nakoľko právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti nového procesného kódexu zostávajú v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP zachované a napadnutý rozsudok bol vydaný a proti nemu smerujúce odvolanie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného 2/ bolo podané za platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) platného do 30.júna 2016, je potrebné posúdiť oprávnenosť odvolateľa na podanie odvolania podľa príslušných ustanovení tohto procesného kódexu.

2.1. Odvolací súd vychádzal zo zistenia, že v danom prípade napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním podaným procesného kódexu O.s.p. iba vedľajší účastník na strane žalovaného 2/, aktuálne intervenient. Žalovaný 2/ bol v konaní pred súdom prvej inštancie zastúpený súdom ustanovenou opatrovníčkou, pretože adresa jeho pobytu bola neznáma. Zastúpenie opatrovníčkou trvalo do ukončenia účinnosti O.s.p., kedy tento inštitút zanikol. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade zo žiadneho právneho predpisu nevyplyva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi žalovaným 2/ a vedľajším účastníkom na jeho strane, preto v zmysle O.s.p. a ustálenej rozhodovacej praxe bol na podanie odvolania vedľajším účastníkom na strane žalovaného 2/ potrebný súhlas žalovaného 2/, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňoval na konaní. Odvolací súd preto skúmal, či žalovaný 2/ s odvolaním vedľajšieho účastníka vyjadril súhlas. Zistil, že vedľajší účastník k svojmu odvolaniu súhlas žalovaného 2/ nedoložil a ani súd prvej inštancie úkony smerujúce k jeho zadováženiu nerealizoval. V zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP preto sám vyzval žalovaného 2/ na vyjadrenie súhlasu s odvolaním vedľajšieho účastníka na jeho strane, keď výzva odvolacieho súdu mu bola doručená oznámením na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na jeho webovej stránke. Výzvu doručoval odvolací súd pre istotu aj opatrovníčke zastupujúcej žalovaného 2/ v konaní pred súdom prvej inštancie. Žiaden z adresátov súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka na strane žalovaného 2/ nevyjadril. Následne odvolací súd vyzval právneho zástupcu intervenienta na strane žalovaného 2/ na zabezpečenie súhlasu žalovaného 2/ s jeho odvolaním. Do rozhodnutia odvolacieho súdu intervenient súhlas nedoložil.

2.2. Nakoľko žalovaný 2/ sám odvolanie nepodal a ani neudelil súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka na jeho strane, je zrejmé, že neprejavil záujem iniciovať odvolacie konanie. Odvolanie je tak pre absenciu súhlasu žalovaného 2/ s ním neúčinné a je potrebné ho odmietnuť ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená.

2.3. Uvedený právny názor podľa odvolacieho súdu navyše korešponduje aj s aktuálnou procesnou úpravou prípustnosti odvolania intervenientom, keď podľa ustanovenia § 360 ods. 1 CSP odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 CSP nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP, keď ustanovenie § 77 CSP upravuje tzv. procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný a procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných. V danom prípade intervenient na strane žalovaného 2/ netvorí so žalovaným 2/ procesné spoločenstvo, nakoľko nedisponujú žiadnymi spoločnými právami alebo povinnosťami. Intervenient na strane žalovaného 2/ sa na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy nestal vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti. Dôsledkom prípadného protiprávneho konania môže byť prípadne jeho nárok na náhradu škody. Podľa ustanovenia § 360 ods. 1 CSP v ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 CSP, tej, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie intervenient na strane žalovaného 2/ vyvodzujúc jeho prípustnosť z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP (dovolateľ uvádza pri § 421 ods. 1 písm. b), ale zároveň uvádza, že právna otázka, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, takže by išlo o § 421 ods. 1 písm. c) CSP - pozn. dovolacieho súdu). V dovolaní však neuviedol žiadnu právnu otázku, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu buď ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V dovolaní namietal, že prietiahmi v konaní a aj (ne)činnosťou súdu (ov) došlo k situácii, že vedľajší účastník nadobudnutím účinnosti nového civilného kódexu podľa názoru súdu stratil procesné postavenie ako intervenient, čím došlo k retroaktívnosti, kedy sa v ustanovení § 470 CSP uvádza, že zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Dovolateľ ako procesná strana nepredpokladal a ani nemohol predpokladať, že dôjde ku komplexnej zmene procesného kódexu, ktorá

výrazne zasiahne do jeho procesných práv. V tomto prípade zmenou civilného procesného kódexu došlo v rámci prechodných ustanovení k nepravnej retroaktivite. Nepravá retroaktivita je síce súdmi viac-menej akceptovaná, ale len za podmienok a prípustnosti, ak nový stav je pre účastníka konania priaznivý. Vzhľadom na posúdenie retroaktivity súdom, došlo k akceptácii pravej retroaktivity, ktorá je podľa dovolateľa v našom právnom poriadku neprípustná a to z dôvodu uplatňovania § 93 ods. 6 O.s.p., kedy ani prechodné ustanovenia neupravujú použitie tohto ustanovenia na už začaté konania, teda platí právny stav v čase účinnosti začatého konania a tak isto neakceptoval ustanovenie § 470 ods. 2 CSP. Namietal porušenie princípu právnej istoty, napádané uznesenie považuje za arbitrárne, pretože súd vo svojom odôvodnení nijako neustálil svoj záver, o čo sa súd opiera ohľadom procesného postavenia, či ide o spoločenstvo samostatné podľa § 85 CSP alebo spoločenstvo, ktoré v rámci procesného postavenia dovolateľa zodpovedná podľa názoru dovolateľa ustanoveniu § 84 CSP a nie ustanoveniu § 85 CSP. Dovolateľ má za to, že z obsahu vykonaných úkonov a procesnej obrany tvorí so žalovaným 2/ nerozlučné spoločenstvo, pretože výrok rozsudku sa priamo dotýka aj práv dovolateľa, pretože od žalovaného 2/ kúpil pozemok. Preto navrhol uznesenie odvolacieho súdu zrušiť.

4. Žalobkyne 1/, 2/ a intervenient 1/ na ich strane vo vyjadreniach k dovolaniu žiadali dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§427 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 425 CSP dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvorí nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP.

7. Podľa § 77 ods. 1 CSP nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

8. Podľa § 84 CSP ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný, tvoria intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje, nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

9. V zmysle § 425 CSP je intervenient oprávnený podať dovolanie len v tom prípade, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo. Vychádzajúc z ustanovenia § 84 CSP intervenient tvorí so stranou nerozlučné spoločenstvo v zmysle § 77 CSP vtedy, ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný. Záväznosť rozsudku upravuje CSP v ustanovení § 228 ods. 1, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Uvedené ustanovenie tak odkazuje na určité výnimky, kedy sa záväznosť rozsudku nevzťahuje len na strany konania ale aj na iné subjekty, ktorými môže byť aj intervenient. Jedná sa napríklad o situáciu uvedenú v § 228 ods. 2 CSP, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní. Ďalšie takéto situácie vyplývajú z osobitných predpisov ako napr. zo zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého rozsudok o určení popretej pohľadávky je záväzný voči všetkým účastníkom konkurzného konania, či z Obchodného zákonníka, podľa ktorého rozsudok o určení neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti je záväzný pre každého a z ďalších ustanovení. O taký prípad sa však nejedná v prejednávanej veci. V danom prípade intervenient na strane žalovaného 2/ netvorí so žalovaným 2/ procesné spoločenstvo, nakoľko nedisponujú žiadnymi spoločnými právami alebo povinnosťami. Intervenient na strane žalovaného 2/ sa na základe absolútne neplatnej kúpnej zmluvy nestal vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti. Dôsledkom prípadného protiprávneho konania môže byť prípadne jeho nárok na náhradu škody.

10. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by na základe osobitného predpisu zakladali záväznosť rozsudku pre intervenienta a teda, ktoré by zakladali medzi ním a žalovaným 2/, na strane ktorého vystupoval, nerozlučné spoločenstvo. Z toho dôvodu intervenient nebol osobou oprávnenou na podanie dovolania a dovolací súd preto jeho dovolanie ako podané neoprávnenou osobou podľa § 447 písm. b) CSP odmietol.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3) veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.